

epost: ordetfritt@r-b.no Si din mening i Romsdals Budstikke. Bruk fullt navn. Oppgi alltid navn og adresse til redaksjonen. Skriv kort, maks. 60 linjer. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innlegg. Innlegg blir ikke returnert. Innlegg i denne spalten blir ikke honorert.

Pendling og slitasje for sykepleiergruppa i tredelt turnus

Jeg er redd for at vår yrkesgruppe vil merke pendling som en ekstra belastning, og trolig vil det kunne bety en farlig utvikling i forhold til kvalitet og trygghet. I dagens mediedebatt om sykehusstruktur i Nordmøre og Romsdal, er det mange som har skråsikre meninger om sykehusansatte og «lettvint» pendling. Det diskuteres friskt angående å bygge Nye Molde sykehus som et fellessykehus midt mellom byene, helst innenfor Kristiansund sine grenser.

Om sykehuset legges til Nordmøre, vil det vil bety at de fleste av dagens sykehusansatte i Nordmøre og Romsdal vil få en veldig lang arbeidsvei fra sitt bosted. Både AP og fylkestinget har avvirket møter der de har gått inn for en slik løsning.

I en avisdebatt sier en person om pendling, at man «tror ikke det er verre for leger og annet helsepersonell enn andre arbeidsgrupper. Ole Gunnar f.eks. pendler til Molde hver dag, men har barn i Kristiansund. Å, ja. Det er jo motsatt vei over Furset fjellet det ja.

Det glemte jeg i farten:») Dette «samlighetsnivået» møter oss daglig i nettavisdebattene på RB, og er ganske provoserende. Jeg kjenner ikke Ole Gunnars arbeidsdag, noe som i og for seg er irrelevant, men tror ikke han jobber i tredelt turnus.

En AP talsmann, varaordfører Ivar Betten fra Halså, er blant dem som synes at leger og andre sykehusansatte bør finne seg i å pendle opptil 55–60 minutter til jobben. Betten synes ikke å forstå at helsearbeidere kan ha helt andre preferanser enn to timers daglig pendling ved jobbsøk.

Man kan undres på hvilken erfaring med tredelt turnusarbeid de har, de som uttaler seg så skråsikkert om pendling og sykehusplassering. Det er en kjensgjerning at forskning viser at tredelt turnus er usunt i forhold til sykdomsutvikling. Det er en jevn slitasje med stadig snuing av døgnet, der den biologiske klokken stadig blir utfordret. En er altså i utgangspunktet mer sårbar for den økte arbeidslengden/pendlingen enn de som jobber normalarbeidsdag. Samtidig er det et stort behov for helse-

personell og et ønske om at en greier å delta i yrkeslivet frem til pensjonsalder.

Det er ofte kort tid mellom vaktene, og de fleste sykepleierturnuser har dispensasjon fra arbeidsmiljøloven, med kun 9 timer mellom kvelds- og dagvakter. Kanskje må vi si nei til denne dispensasjonen med de utfordringer som det vil medføre?

Ofte kommer en seg ikke ut av sykehuset før kl. 22.30 etter kveldsvakt og skal være tilbake på sykehuset mellom 07 til 0715. Det kan gå med et kvarter til garderobe/uniformpåkledning som regnes av den ansattes fritid, for hvert vaktskift, og tilsvarende ombytting etter en vakt. En må møte presis for å nå overlappingsrapport i vaktskiftet. Med Bettens antatte pendlingstid, eller trolig lengre tid pr. dag, er en hjemme litt før midnatt. Da skal en roe seg ned etter en travel kveldsvakt, prøve å få sove, stå opp igjen før kl. 06 og returnere til dagvakt.

Andre dager skal en kjøre en lang tur hjem etter 10 timers aktiv nattevakt og kan ha problemer

med å holde seg våken. Det vil innebære en økt risiko i trafikken. Kanskje tre nattevakter i strekk og dårlig søvn på dagtid. Da er en ikke uthvilt. Kjøring vil også medføre ekstra slitasje og tidsbruk, siden veien ikke er dimensjonert for rushtrafikk.

Sykepleieryrket er fysisk anstrengende og ansvarsfullt, med viktige tidsknappe bestemmelser som må tas og stadige innspill fra pasienter, kollegaer og pårørende. Da bør en være uthvilt for å kunne gjøre riktige beslutninger, prioriteringer og utøvende handlinger. Risiko for feilmedisinering og misforståelser øker jo trøttere man er. Jeg er redd for at vår yrkesgruppe vil merke pendling som en ekstra belastning, og trolig kan det oppstå en farlig utvikling i forhold til kvalitet og trygghet. Er dette noe man ønsker?

Jeg forstår ikke at politikere med hensikt vil øke pendlingsaktiviteten for flertallet av de ansatte, og dermed forminske fritid, samt redusere søvnperioder mellom kvelds- og dagvakter. For sykepleiergruppa vil det bli en stor

ekstrabelastning og ikke virke rekrutterende. Slik jeg ser det, er Hjelset det lengste man kan strekke seg til for oss som i dag jobber ved Molde sjukehus; det største sykehuset i området. Det tar 20 minutter dit fra sentrum om man holder fastgrensene og ikke blir liggende i kø. Mange sykepleiere kommer også fra Vestnes, Mid-sund og Aukra og får tilsvarende lengre veg. Dette er en faktor som bør vektlegges når en diskuterer å slå sammen to sykehus og legge det lengst mulig unna den største gruppen arbeidstakere. Resultatet kan bli at mange slutter og finner seg jobber andre steder i landet når slitasjen blir for stor.

Gi oss nytt sykehus på Eikrem som alternativ 1. Så slipper sykepleierne og annet personell i begge byene langpendling. Alternativ 2 er Hjelset, enten det blir fellessykehus eller nytt Molde sjukehus.

Vurder pendleslitasjen til personellet når avgjørelsen skal tas.

Sykepleier, oktober 2012

Bjørnsonpris på ville veier

Det er flere som har prøvd å spenne Bjørnstjerne Bjørnson til deres politiske vogn. Siste i rekken er Bjørnson-akademiet i Molde med sin leder Knut Ødegård. Akademiet har tildelt Bjørnsonsprisen for 2012 til tre «fredsaktivister» fra Midtøsten. En av disse er den israelske militærnekteren David Zonshein som er en av grunnleggerne til organisasjonen Ometz Lesarev, en israelsk organisasjon som oppfordrer israelske soldater til å nekte å tjenestegjøre på Judea og Samaria.

Begrunnelsen for denne selektive pasifismen er de påståtte brudd på palestinerne rettigheter. Under europeiske forhold fortjener en slik organisasjon anerkjennelse for sin innsats, men forholdet mellom staten Israel og dens arabiske naboer er ganske annerledes enn de fredelige forhold som eksisterer i Europa. 64 år etter statens etablering kjemper Israel fremdeles for sin eksistens som en demokratisk jødisk stat. Under

umulige forhold prøver Israel både å forsvare sine innbyggere mot krig og terror og samtidig ta hensyn til menneskerettigheter til sine fiender, rettigheter som fiendene selv tar ikke noe hensyn til. En slik oppgave, under slike forhold er umulig å gjennomføre 100 % og ingen land i verden har noen gang greide det bedre enn det Israel gjør.

For mange menneskerettighetsaktivister, både i Israel og i andre land, er «menneskerettigheter» et relativt begrep. Den gjelder kun for arabere som lever under Israels kontroll, men gjelder overhodet ikke for mange millioner mennesker som lever under palestinsk/arabisk/muslimsk styre. Disse aktivister og organisasjoner forventer at staten Israel skal oppføre seg som om den befinner seg midt i Europa og ikke i Midtøsten. Fredsaktivistene ser bort fra virkeligheten hvor Israel lever under konstant krigstrussel og daglige terrorangrep, og de tror at hvis jø-

dene i Israel skal late som om det er fred, så blir det fred. Israels statsminister Benjamin Netanyahu har uttrykt det slik «Hvis arabere vil legge ned sine våpen – så vil det bli fred. Hvis Israel skal legge ned sine våpen – så vil det ikke bli Israel».

Tildeling av Bjørnsonsprisen til Zonshein for sitt «fredsarbeid» er feil, ikke fordi Zonshein ikke ønsker fred, men fordi hans løsning ikke tar hensyn til den palestinske parten som ønsker ikke fred med Israel, og vil føre til mer vold. Israel har prøvd «land for fred»-løsningen flere ganger før og resultatet har alltid ført til mer vold. Sist da Israel i 2005 trakk ut alle sine styrker fra Gazastripen. Palestinerne hadde ikke flere territorialkrav i dette område og kunne ha utviklet fritt sitt sivile samfunn. Likevel valgte de å bruke alle sine ressurser på å intensiverte sine terrorangrep fra Gaza mot israelske byer og landsbyer i sør Israel.

Hvis Israel skal trekke ut sine

soldater fra Vestbredden i morgen vil dette føre umiddelbart til en krig på flere fronter. En krig mellom den halve million jøder og de to millioner arabere som bor på i området. En borgerkrig inne i Israel både mellom høyre og venstre sidene og mellom jødene og arabere i landet. Hizbollah i Libanon og Hamas i Gaza vil ikke sitte stille og de også vil angripe den jødiske staten.

Vestbredden (Judea og Samaria) befinner seg midt i landet. Skal Israel gamble med sin eksistens når all erfaring viser at å trekke sine soldater ut av dette området er det samme som et selvmord? Ville du ha begått et selvmord for å tilfredsstille et krav fra en venn? For Knut Ødegård og Bjørnson-Akademiet er ikke dette et problem, det er ikke de selv som skal begå et selvmord, de skal bare gi en pris for at andre skal gjøre det.

Og hva har prisen med Bjørnstjerne Bjørnson å gjøre? Var han

en tilhenger av pasifisme eller selvmord som en måte å løse konflikter på? Mente han at en suveren stat ikke har rett til å forsvare sine innbyggere, eller at jødene ikke har rett til å eksistere i vår siviliserte verden? Bjørnson-akademiet selv definerer det med å fremme litteratur og ytringsfrihet som sitt hovedformål. Har tildeling av denne prisen noe med litteratur eller ytringsfrihet å gjøre? Zonshein er ikke en forfatter og har ikke noen begrensninger for sine ytringer i Israel. Så hvorfor får han prisen da?

En mulig forklaring på denne merkelige pristildelingen er at Ødegård og akademiet rett og slett har misforstått hva Bjørnstjerne Bjørnson sto for. En mer sannsynlig forklaring er at de prøver å (mis) bruke Bjørnsons navn for å fremme sin antiisraelsk politisk agenda, slik de har gjort før med den israelsk spionen Vanunu.

Tarud

Oljefond for utvikling?

Bare 0,5 prosent av Oljefondet er investert i fattige land til tross for at den økonomiske veksten er størst her. Vi vil at Oljefondet skal investere betydelig mer i fattige land, på en måte som kommer fattige mennesker til gode.

Det er stor enighet om at investeringer kan bidra til utvikling. For eksempel ber Aung San Suu Kyi

om investeringer til Myanmar fordi det kan få mennesker ut av fattigdom. Investeringene må samtidig være bærekraftige, etisk forsvarlige og tjene landets folk.

Oljefondets investeringer kan bidra til utvikling ved å skape arbeidsplasser, og gi skatteinntekter og økonomisk vekst i fattige land.

De neste 20–30 år er den økonomiske veksten forventet å skje i fattige land, både i Asia, Afrika og Sør-Amerika. Investeringer kan altså bidra til å bekjempe fattigdom og det er til og med lønnsomt for oss.

I arbeidet med de politiske partienes programmer kan press fra lokale politikere være helt

avgjørende for hvilke saker som prioriteres. Det er knyttet spenning til hva flere partier vil mene om denne saken før stortingsvalget neste år. Vi utfordrer nå lokale politikere til å ta ansvar for vår oljeformue og mulighetene som denne kan skape. Derfor inviterer Kirkens Nødhjelp til kveldsseminar 8. november på Høyskolen i

Molde kl. 17. Her utfordres lokale politikere, Stortingspolitikere og deltagerne på et stort og komplekst spørsmål om et av verdens største pensjonsfond.

Kirkens Nødhjelp gruppa i Molde domkirke
Tone Hvidsten, Frode Rabbevig og Sigurd Moltubakk